İman ameli tetikler

Erkan Bey: “Mü’min ve Müslüman arasındaki farkı izah eder misiniz? Eğer bir Müslüman dînin icaplarını yerine getirmiyor; ama ben inanıyorum diyorsa, bunun dindeki yeri nedir? Böyle kişileri nasıl değerlendireceğiz?”

Allah’a ve Allah’ın vahiyle bildirdiği her şeyin hak olduğuna iman edenlere Mü’min, iman ettiği hakka ve hakikate teslim olan ve boyun eğen kimselere de Müslüman demekteyiz. Aslında iman İslâm’ı, İslâm da îmânı gerekli kılmaktadır. En azından birbirinden ayrılmaz iki kıymetli değerdir. Çünkü esas olan Allah’a intisap ve bağlılıktır. Üstad Hazretlerinin ifadesiyle imanda zaten, Allah’a intisap ve bağlılık ruhu vardır.1 Bu bağlılık, elbette Allah’ın hükümlerine boyun eğmeyi gerektiriyor.

Bazı imansız kişilerin İslâmiyet’in hükümlerini hakperest ve âdil bularak taraftar olduğunu, bundan dolayı kendilerine “dinsiz bir Müslüman” dendiğini beyan eden Bedîüzzaman Hazretleri, inandığını söylediği halde Kur’ân’ın hükümlerine taraftar olmayanlar için de “gayr-i Müslim bir mü’min” dendiğini kaydeder ve her iki tanımlamanın da kurtuluş getirmeyeceğini beyan eder.2 Çünkü iman, Allah’ı bir bilmeyi, Allah’ı bir bilmek de Allah’a teslim olmayı gerektirir ki,3 İslâmiyet böyle “inanarak teslim oluş”tan başka bir şey değildir.

Asr-ı Saadetten bir misâl verelim: Enes İbnu Mâlik (ra) anlatıyor: Biz mescitte Hz. Peygamber (asm)’le birlikte otururken, devesine binmiş olarak bir adam girdi ve mescidin avlusuna devesini ıhıp bağladıktan sonra:

“Muhammed hanginizdir?” diye sordu.
Biz: “Dayanmakta olan şu beyaz kimse” diye gösterdik.
Adam: “Ey Abdulmuttalib’in oğlu!” diye seslendi.
Resûlullah (asm): “Buyur; söyle! Seni dinliyorum” dedi.
Adam: “Sana bir şeyler soracağım. Sorularımda aşırı gidebilirim, sakın bana darılmayasın” dedi.
Hz. Peygamber (asm): “Haydi istediğini sor!” buyurdu.
Adam: “Bize senin gönderdiğin elçi geldi ve iddia etti ki sen Allah tarafından gönderildiğine inanmaktasın. Doğru mu?” dedi.
Hz. Peygamber (asm): “Doğru söylemiş” buyurdu.

Adam tekrar: “Öyleyse gökleri kim yarattı?” dedi.
Hz. Peygamber (asm): “Allah!” buyurdu.
Adam: “Peki bu dağları kim dikti ve içindekileri yerli yerine kim koydu?” dedi.
Hz. Peygamber (asm): “Allah!” buyurdu.
Adam: “Peki gökleri yaratan, yerleri yaratan ve dağları diken Zât adına doğru söyler misin, seni peygamber olarak gönderen Allah mıdır?” dedi.
Hz. Peygamber (asm): “Evet!” buyurdu.
Adam: “Elçin iddia ediyor ki biz gece ve gündüz beş vakit namaz kılmalıyız, bu doğru mudur?” dedi.
Hz. Peygamber (asm): “Doğru söylemiştir!” buyurdu.
Adam: “Seni gönderen adına doğru söyle. Bunu sana Allah mı emretti?” dedi.
Hz. Peygamber (asm): “Evet!” buyurdu.
Adam: “Elçin, mallarımızda üzerimize bir zekât farz olduğunu söyledi.” dedi.
Hz. Peygamber (asm): “Doğru söylemiştir.” buyurdu.
Adam: “Seni gönderene yeminle söyle: Bunu sana Allah mı emretti?”
Resûl-i Ekrem (asm): “Evet!” buyurdu.
Adam: “Senin elçin, Ramazan ayında üzerimize orucun farz olduğunu söyledi.” dedi.
Allah Resûlü (asm): “Doğru söylemiştir.” buyurdu.
Adam: “Seni Peygamber yapana yeminle söyle: Bunu sana Allah mı emretti?” dedi.
Peygamber Efendimiz (asm): “Evet!” buyurdu.
Adam: “Senin elçin, yoluna gücü yetene Kâbe’yi haccetmenin üzerimize farz olduğunu söyledi.” dedi.
Resûl-i Kibriyâ Efendimiz (asm): “Doğru söylemiştir.” buyurdu.
Adam son olarak sordu: “Seni gönderen adına doğru söyle. Bunu sana Allah mı emretti?”
Hz. Peygamber (asm): “Evet!” buyurdu.

Adam sonra geri döndü ve ayrılırken şunu söyledi: “Seni hakla gönderen Zât’a yeminle söylüyorum: Bunlar üzerine hiçbir şey ilâve etmeyeceğim, bunlardan hiçbirini de terk etmeyeceğim!” Sonra gözlerden kayboldu.

Hz. Peygamber (asm): “Bu kimse sözünde durursa Cennetliktir!” buyurdu.4

İman ile İslâmiyet arasında çok sıkı bir göbek bağı bulunmakla beraber; bilhassa günümüzde, inkârından dolayı değil, bilgi eksikliği veya zaafından dolayı istenen salih amele muvaffak olamayan Müslüman’ı muhakkak kucaklamalı ve salih amele muvaffak olması için duâ etmeliyiz. Çünkü insanları amelindeki zaafiyetinden dolayı kınamak, dışlamak veya yargılamak makbul bir davranış değildir.

Dipnotlar:

1- Sözler, s. 281,
2- Mektûbât, s. 38; Barla Lâhikası, s. 190, 191,
3- Sözler, s. 284,
4- Buhârî, İlim 6; Müslim, İman 10, (12); Tirmizî, Zekât 2, (619); Nesâî, Siyâm 1, (4, 120); Ebu Dâvud, Salât 23, (486)